

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, Kirkeavdelingen,

Her er uttalelse fra Averøy kirkelige Fellesråd, Ytre Nordmøre prosti, Møre Bispedømme ad forslag til endringer i gravferdslov og Kirkelov.

Vedtatt i Fellesrådsmøte i Averøy kirkelige Fellesråd den 8 sept.2010 Sak 27.10.

Vedlagt som word-fil og kopiert inn i E-posten.

Ber om bekreftelse på mottak!

Med hilsen

Kirkelig Fellesråd i Averøy

Leif-Helge Seljehaug

Kirkeverge

Hørings svar fra Kirkelig Fellesråd i Averøy (Kfia) til høringsnotat om endringer i gravferdsloven og kirkeloven.

A. Forslag til endringer i gravferdsloven

1. Hovedansvar for gravferd.

Kfia mener at kirkelig fellesråd fortsatt skal være ansvarlig for gravsted og begravelser. Fellesrådene og kirkelig bemanning ivaretar dette ansvaret på en verdig måte også for de som har tilhørighet til annet trossamfunn enn Dnk. Tjenesten utføres rimeligere enn tidligere da dette var et kommunalt ansvar, men på grunn av økt avstand mellom fellesråd, og politikere og administrasjon i kommunen er det en stor utfordring å få forståelse for kostnader knyttet til kirkegårdsdriften. Bevilgningene har gradvis blitt redusert siden ny kirkelov kom i 1997.

2. Hovedformålet med forslagene til endringer i gravferdsloven

Kifa er enige med hovedformålet i lovforslaget om at alle mennesker skal få lik behandling uavhengig av opprinnelse og livssyn, men vi mener at en slik behandling av våre brukere allerede er ivaretatt i eksisterende lovgivning, og ikke behøves presisert i enda en lov.

Lovforslaget setter mye fokus på livsynsmessige ønsker, men ikke andre like viktige kulturelle hensyn. Det må konkretiseres hva som i fremtiden skal være kirkelig fellesråds pålagte oppgaver, og hvilke tradisjoner knyttet til livstolkning som pårørende må koste selv. Det er viktig i ny lov å sette fokus på hva som er mulig å gjennomføre eller ikke! Ikke alle ønsker er praktisk mulig og lokale forhold kan også sette begrensninger for spesielle ønsker. Denne grenseoppgangen blir ikke satt opp i høringsutkastet.

3. Konsekvensanalyse.

I en liten kommune som Averøy på ca.5.500 mennesker vil utgiftene knyttet til tilrettelegging og gjennomføring en "utradisjonell" gravferd ikke stå i forhold til etterspørsel. Små kommuner må kunne kjøpe gravferdstjenester fra nærmeste by. Når det gjelder nedsetting av kiste eller urne på ikke – vigslet gravsted kan man forsøke å imøtekomme noen ønsker, men det finnes ikke ressurser eller kapasitet til å holde av større områder for mange andre religioner på våre gravfelt. Høringsutkaste besvarer for eksempel ikke hvordan man stiller seg til ulike troende gravlagt på samme felt?

Flere tilrettelegginger vil føre til økte utgifter for kirkegårdsforvaltningen:

- Egne lokaler utenom kirkene til rituelle handlinger for religiøse minoriteter.
- Krav om etterutdanning av ansatte på grunn av endrede forhold.
- Behov for økt arbeidshjelp og dermed større personalkostnader for kirkelig fellesråd.
- Opparbeidelse av egne kirkegårder med driftskostnader, eller kjøp av plass i nabokommune.
- Omarbeidelse av kjølerom/aggregat ved lengre tids oppbevaring av døde.
- Gravferd på helgedager, eller ugunstige tidspunkt.

Vi mener at det er vanskelig å gi et reelt svar på et høringsutkast som stiller flere spørsmål enn det besvarer.

Vi ser muligheten for store økonomiske og personalmessige konsekvenser. Det nevnes en avveining mellom omfang av behov hos de som er bosatt i kommunen og de økonomiske kostnadene knyttet til å etablere et slikt tilbud i høringsnotatet, men vi kan ikke se at premissene er lagt? Forslaget så langt fører med seg en stor usikkerhet om hva som blir konsekvensene for kirkens økonomi og personale. Vi tilrår en statlig direktebevilgning til for at endringene lar seg gjennomføre i praksis.

4. Forskriften til gravferdsloven.

Forskriften skal justeres senere, jfr. høringsnotatet. – Vi mener at dette må sees i sammenheng nå! Forskriften setter mange regler og begrensninger for gjennomførbar kirkegårdsforvaltning. Mange av momentene under kan være kulturelt eller religiøst betinget og må sees i sammenheng og ikke komme etter at Gravferdslov er vedtatt:

- Størrelse på gravminner, bedplater, beplantning, ansvar, festeavgifter, bruk av kiste m.m.
- Oppbevaring av avdøde frem til begravelse (nå i kiste i kjølerom maks 8 dager),
- Gravkammer i stedet for kiste?
- Hvordan urner/aske behandles
- Tidsaspektet fra dødsfall til gravlegging,
- Manuell opptak/gjenfylling av grav i stedet for bruk av gravemaskin. Pårørende som medhjelpere, sikringsutstyr og sikringstiltak.
- Spesielle hensyn og egne retningslinjer for opptak av grav på egne gravsteder for religiøse minoriteter, bruk av teknisk utstyr som klippeutstyr, motorsag, spesiell beplantning osv på disse gravstedene.
- Bekledning og oppførsel på de spesielle gravstedene, egne retningslinjer i f t spesielle religiøse grupperinger?
- Andre tidspunkter for gravlegging (kveld, helg), gravlegging snarest mulig?

Revidering av kirke, - og gravferdslov skal ikke medføre økte utgifter jfr. høringsnotatet. Vi ser at endringer i forskriften vil medføre betydelige merkostnader for kirkegårdsforvaltningen. Dette må derfor utredes og sees i sammenheng med endringer i gravferdsloven spesielt.

6. Ikke egen økonomi for Gravferdsforvaltning.

Kifa mener i dag at det ikke er gunstig å skille økonomien i de to hovedoppgavene fellesrådet ivaretar. De fleste av våre brukere gjør krav på alle kirkens tilbud, det er således ikke naturlig på dette tidspunkt å skille gravferdstjenesten fra kirkens øvrige arbeidsoppgaver.

7. Møtepunkter.

I den grad det er mulig bør alle tros- og livssynssamfunn, begravellesbyråer, kommuner, menighetsråd, organisasjoner m.m. innbys jevnlig til "tverrfaglige" møter der kirkegårdsforvaltning og gravferder er en del av møtenes agenda.

8. Betegnelse

Kirkegårder i tilknytning til kirkebyggene er det fortsatt naturlig å kalle kirkegårder. Enkeltstående kirkegårder kan kalles gravlund eller gravsted.

9. Brukerbetaling.

Økonomisk likebehandling av kistebegravelse og kremasjon støttes.

10. Krigsgraver

Ansvar for krigsgraver er uklart lokalt. Dette må klarlegges. Skal kirkelig fellesråd ta dette ansvaret, har dette en økonomisk følge som må klarlegges. Minnesmerkene er store og gamle og ofte i dårlig stand.

B. Forslag til endringer i kirkeloven

11. Prestegjeldet.

Vi har ingen merknader på at begrepet *prestegjeld* foreslås tatt ut av kirkeloven, og at prostiet blir tjenestedistrikt for prestene. Lokale tilpasninger må kunne gjøres ut i fra hensyn til kommunikasjon og infrastruktur. Det anbefales at staten ser på mulighetene for større samarbeidsområder, spesielt der kommunene er små.

12. Politiattest

Vi støtter forslaget om at Den norske kirke får hjemmel til å kreve politiattest.

13. Inhabilitet.

Det må være likhet i inhabilitetsbestemmelsene mellom prester og ansatte av kirkelige Fellesråd.

Den kommunale ordning bør være retningsgivende for begge arbeidsgiverlinjer og er god nok.

14. Konklusjon.

Vi savner en bedre gjennomtenkt konsekvensanalyse i høringsforslaget! Ved vesentlige endringer må alle tilhørende forskrifter både sentralt og lokalt tas med, slik at høringsinstansene får se endringene i sammenheng. Spesielt de administrative og økonomiske konsekvenser virker dårlig analysert.

Med hilsen

Oddvei Raanes
Leder i Kirkelig Fellesråd i Averøy

Carina Møller

Sokneprest

Leif-Helge Seljehaug
Kirkeverge